

Rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24.09.1965, sp. zn. D Co 216/65, ECLI:CZ:KSHK:1965:CO.216.1965.1

Číslo: 5/1966

Právní věta: Jestliže dohodnutá kupní cena věci přesahuje cenu stanovenou odhadem, je kupní smlouva neplatná.

Soud: Krajský soud v Hradci Králové

Datum rozhodnutí: 24.09.1965

Spisová značka: D Co 216/65

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Neplatnost právního úkonu, Smlouva kupní, Smlouvy

Předpisy: 40/1964 Sb. § 39
§ 399

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Trutnově rozhodl, že žalovaný je povinen vrátit dohodnutou cenu.

Krajský soud v Hradci Králové rozhodnutí potvrdil.

Z odůvodnění:

Z výpovědí obou účastníků před prvním soudem vyplývá, že začátkem června 1964 byla mezi nimi uzavřena kupní smlouva, podle které se žalovaný zavázal žalobci odevzdat motocykl Jawa ČZ 125 a žalobce se zavázal tento motocykl převzít a vyplatit žalovanému dohodnutou cenu. Právní vztah mezi účastníky se tedy řídí § 399 a násl. o. z. o kupní smlouvě. Prvý soud zjistil, že po převzetí motocyklu žalobcem se na něm objevily závady, takže žalobce po krátkém používání motocykl i s doklady vrátit žalovanému zpět. Kromě toho žalobce požaduje vrácení kupní ceny (části) proto, že smlouva je neplatná pro předražení motocyklu. Žalovaný však odmítá vrátit kupní cenu.

Podle § 399/2 cit. zák. dohodnutá cena koupené věci nesmí přesahovat cenu stanovenou podle cenových předpisů. Jestliže nelze cenu takto určit, určuje se odhadem. Zákon tedy předpokládá, že účastníci o kupní ceně se dohodnou. Avšak tato smluvní volnost účastníků je omezena zásadou, že dohodnutá cena koupené věci nesmí přesahovat cenu určenou cenovými předpisy nebo odhadem. To platí i při prodeji používaných a opotřebovaných věcí. V daném případě nelze přiměřenost ceny ojetého motocyklu určit jinak než odhadem. Proto první soud správně vyžádal si znalecký posudek. Z

posudku zjistil, že přiměřená cena kupovaného motocyklu by činila částku 1150 Kčs. Znalec při vypracování tohoto znaleckého posudku se řídil směrnicemi a pokyny min. všeob. strojírenství č. 58/61 ze 14. 12. 1961. Tyto směrnice byly vydány uvedeným ministerstvem pro tvorbu cen ojetých jednostopých i dvoustopých osobních a užitkových mot. vozidel a autobusů. Uvedené směrnice dávají bližší pokyny k tomu, jakým způsobem má být vypočtena cena ojetého vozidla. I když lze připustit od kupní ceny vypočtené znalcem určité odchylky, znalec vyjádřil v odhadu maximální cenu ojetého vozidla s přihlédnutím k zásadám uvedeným ve směrnici a pokynech č. 58/1961 min. všeob. strojírenství. Jelikož žalovaný od žalobce však požadoval kupní cenu ve výši 2500 Kčs, jest z toho zřejmé, že tato částka daleko převyšuje přiměřenou kupní cenu.

Na posouzení věci nemůže mít vliv ani námitka žalovaného, že znalec prováděl odhad motocyklu až po uzavření kupní smlouvy a nemohl tedy výši ceny vyjádřit v době, kdy byla kupní smlouva uzavřena. Ze znaleckého posudku i směrnic min. všeob. strojírenství vyplývá, že cena ojetého vozidla se stanoví z redukované základní ceny odečtením příslušných srážek podle stáří vozidla. Jelikož motocykl byl vyroben již v r. 1954 a tedy v době prodeje byl starý 10 let, nemůže mít menší časová diference mezi odhadem a uzavřením kupní smlouvy na přiměřenost kupní ceny vliv.

Podle § 39 odst. 1 o. z. je neplatný právní úkon, který svým obsahem odporuje zákonu nebo jej obchází anebo se přičí zájmům společnosti. § 399 odst. 2 téhož zákona výslovně uvádí, že dohodnutá cena koupené věci nesmí přesahovat cenu stanovenou odhadem. Jelikož toto výslovné ustanovení nebylo mezi účastníky dodrženo, je kupní smlouva ze začátku června 1964 ohledně motocyklu Jawa ČZ 125 ccm neplatná, jelikož dohodnutá cena překročila maximálně přípustnou výši.